

Inhoud

Huiselijk geweld en kindermishandeling.....	2
Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld & kindermishandeling	2
De meldcode:	2
Wettelijk verplichte stappen meldcode:.....	4
Stap 1: In kaart brengen van signalen	4
Stap 2: Collegiale consultatie	4
Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind	4
Stap 4: Wegen van geweld en/of kindermishandeling	4
Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis:	4
Verwijsindex	5

Huiselijk geweld en kindermishandeling

[Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld & kindermishandeling](#)

Vanaf januari 2019 moeten organisaties met de verbeterde Meldcode en het afwegingskader werken. De verbeterde Meldcode is tot stand gekomen om situaties van onveiligheid beter en eerder in beeld te krijgen. In de Meldcode is in stap 4 en 5 een *afwegingskader* opgenomen. Het afwegingskader bestaat uit vijf vragen.

In de verbeterde Meldcode is ook de *participatie van kinderen* opgenomen. Het gaat hierbij om negen *actiepunten*, en in stap 3 is het gesprek met het kind toegevoegd.

De Aandachtsfunctionaris draagt bij aan een werkklimaat waarin professionals durven, kunnen en willen handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. De Aandachtsfunctionaris draagt zorg voor implementatie, hanteren en borgen van de Meldcode, zodat huiselijk geweld en kindermishandeling in een zo'n vroeg mogelijk stadium worden gesignaleerd, er snel hulp geboden wordt en het geweld of onveiligheid stopt.

De meldcode:

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: *Meldnormen*, *Situaties van Onveiligheid* en de *Afwegingsvragen*.

Meldnormen: in welke situaties moeten beroepskrachten melden?

Beroepskrachten *moeten* een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure.
2. In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de beroepskracht *altijd* moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid

Disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling /verwaarlozing)

Acute onveiligheid

Een zorgvrager die in direct fysiek gevaar is, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de *afwezigheid* van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van toedienen van medicijnen.

Structurele onveiligheid

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Disclosure

Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een beroepskracht zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we *disclosure* oftewel: onthulling. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die u in stap 4 stelt.

Voorbeelden van acute, structurele onveiligheid en disclosure voor deze beroepspraktijk zijn te vinden in de bijlage(n).

Afwegingsvragen

Het *afwegingskader* (toe te passen in stap 4), bevat de vijf *afwegingsvragen* waarmee beroepskrachten bij de twee beslissingen, die in stap 5 van de meldcode moeten worden genomen, worden ondersteund.

Wettelijk verplichte stappen meldcode:

Beschrijf hier hoe de stappen in uw organisatie worden gezet.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- De beroepskracht signaleert en noteert de signalen onder notitiecategorie 'signaalfunctie' in Parnassys (Zie bijlage voor notitiecategorie).
- De beroepskracht die signaleert doet de Kindcheck bij collega's (zie pagina 8).
- In het geval van signalen/vermoedens van eer gerelateerd geweld wordt direct een deskundige of Veilig Thuis geraadpleegd (zie pagina 10).

Stap 2: Collegiale consultatie

- De deskundige collega of de Aandachtsfunctionaris wordt altijd geïnformeerd en om advies gevraagd.
- In overleg met de Aandachtsfunctionaris wordt er bij twijfel altijd advies gevraagd bij Veilig Thuis.

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind

- Voorafgaand aan het gesprek met de betrokken wordt de directeur geïnformeerd.
- De Aandachtsfunctionaris beslist over wie er in gesprek gaat met de betrokkene(n).
- De Aandachtsfunctionaris beslist (indien van toepassing) wie het gesprek met het kind voert.

Stap 4: Wegen van geweld en/of kindermishandeling

- De beroepskracht en de AF voeren de risicotaxatie en/of de beoordeling van de veiligheidssituatie uit en bepalen hoe, wanneer en met wie de afwegingsvragen worden doorlopen.
- Dat er 'bij twijfel', altijd advies gevraagd wordt bij Veilig Thuis.
- De AF en directeur bepalen samen, indien er aan de hand van de afwegingsvragen besloten is om naar stap 5 te gaan, wie de melding bij Veilig Thuis doet.
- De AF en directeur bepalen Hoe, indien er aan de hand van de afwegingsvragen besloten is om naar stap 5 te gaan, het gesprek met de betrokkenen wordt voorbereid en gevoerd. Vermeld hier dan ook dat er een registratie bij Veilig Thuis zal plaatsvinden.

Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis:

1: Is melden noodzakelijk?

2: Is hulp inzetten/organiseren (ook) mogelijk?

De melder neemt bij een melding samen met Veilig Thuis de laatste drie vragen van het afwegingskader door.

- Op basis van het gesprek gevoerd in stap 3, verzamelen Directie, beroepskracht, AF en iB antwoorden op de drie vragen.

Verwijsindex

Verwijsindex

De organisatie moet zijn medewerkers op de hoogte stellen van de meldingsprocedure voor de Verwijsindex risicojongeren. Dit geldt alleen voor organisaties die bevoegd zijn een melding te doen in dit systeem.

Participatie van kinderen

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

1. Termen

In ons protocol wordt gesproken over 'ouder en kind'.

2. Informatie over het proces

De beroepskracht geeft informatie aan het kind over:

- Wie wat aan het doen is.
- Waarom diegene dit aan het doen is.
- Wanneer dit gebeurt.
- Wat de zorgen zijn.
- Welke besluiten er genomen worden, door wie, over wat en wanneer.
- Wanneer er terugkoppeling is van bijv. Veilig Thuis en waarover.
- Mogelijkheden voor het kind voor participatie, meedenken, mening geven.
- Recht op klacht of verzet.

3. Informatie over veilig opgroeien

De beroepskracht informeert het kind over wat veilig opgroeien is.

4. Recht op eigen mening

De beroepskracht informeert het kind over het recht om betrokken te worden, het recht op een eigen mening te geven en de mogelijkheden daarvan.

5. Vragen en luisteren naar de visie van het kind

De beroepskracht informeert het kind en luistert naar de visie van het kind.

Denk hierbij aan:

- De mening van het kind over bestaande zorgen.
- De door het kind geopperde oplossingen.
- De mening over voorgestelde beslissingen.

6. De mening van het kind in de besluitvorming

De beroepskracht en AF vragen de mening van het kind over de besluitvorming. De mening van het kind meegenomen wordt in de besluitvorming.

7. Route bij disclosure

In het geval van disclosure, gaat de beroepskracht in gesprek met het kind en bespreek de vervolgstappen met het kind.

Bijvoorbeeld: direct contact met Veilig Thuis voor advies en samen vervolgstappen bepalen.

8. Steun

De beroepskracht bepaalt na een overdracht en/of melding, samen met het kind aan welke steun behoefte is.

9. Tips voor gesprek

De *“Handreiking Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling”* (VWS, 2018)